



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-140-16

Druk nr 1048
Warszawa, 18 listopada 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy- Kodeks
postępowania cywilnego oraz
niektórych innych ustaw z projektem aktu
wykonawczego.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

(-) Beata Szydło

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw^{1), 2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, 1823 i 1860) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w części czwartej w księdze drugiej po tytule X dodaje się tytuł XI w brzmieniu:

„TYTUŁ XI

Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym

Art. 1144³. § 1. W zakresie nieuregulowanym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 59), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 655/2014”, do postępowań dotyczących europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu zabezpieczającym, chyba że przepisy niniejszego tytułu stanowią inaczej.

§ 2. Ilekroć w przepisach niniejszego tytułu jest mowa o rachunku bankowym lub banku, oznacza to rachunek bankowy lub bank w rozumieniu rozporządzenia nr 655/2014.

Art. 1144⁴. § 1. W postępowaniu o wydanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym właściwy jest sąd, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji. Jeżeli nie można ustalić takiego sądu, właściwy jest sąd, w którego okręgu ma być wykonany nakaz, a z braku tej podstawy lub w przypadku, w którym nakaz miałby być wykonany w okręgach różnych sądów – sąd rejonowy dla m.st. Warszawy. Wniosek o wydanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku

¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającego procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 59).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.

bankowym zgłoszony w toku postępowania lub po jego zakończeniu rozpoznaje sąd pierwszej instancji.

§ 2. W razie zawarcia ugody przed sądem albo zatwierdzenia ugody przez sąd właściwy jest sąd, który rozpoznawał sprawę w pierwszej instancji, a jeżeli sprawa nie była rozpoznawana przez sąd – sąd, który był właściwy do zatwierdzenia ugody w pierwszej instancji.

§ 3. W pozostałych wypadkach właściwy jest sąd rejonowy, w którego okręgu tytuł egzekucyjny został sporządzony.

Art. 1144⁵. W wypadkach, o których mowa w art. 10 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia nr 655/2014, sąd, który wydał europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym, z urzędu stwierdza upadek zabezpieczenia.

Art. 1144⁶. § 1. Organem do spraw informacji w rozumieniu rozporządzenia nr 655/2014 jest Minister Sprawiedliwości.

§ 2. Minister Sprawiedliwości pozyskuje informacje o rachunkach bankowych niezbędne do wykonywania zadań organu do spraw informacji z centralnej informacji o rachunkach, o której mowa w art. 92bb ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.³⁾).

§ 3. Za udzielenie informacji Minister Sprawiedliwości pobiera opłatę. Minister Sprawiedliwości uzależnia podjęcie czynności w celu pozyskania informacji od uprzedniego uiszczenia opłaty.

§ 4. Przepisy § 1–3 stosuje się również w sprawach, w których postępowanie o wydanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym toczy się w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

§ 5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób uiszczania i wysokość opłaty za udzielenie informacji, o której mowa w § 3, mając na względzie potrzebę zapewnienia efektywnego wykonywania wniosków o udzielenie informacji oraz wysokość kosztów związanych z pozyskaniem i przekazaniem informacji. Opłata, stanowiąca ryczałt, powinna zapewnić pokrycie kosztów niezbędnych do pozyskania i przekazania informacji.

Art. 1144⁷. Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym sąd doręcza z urzędu wierzycielowi. W razie odmowy wydania europejskiego nakazu zabezpieczenia

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 559, 978, 1166, 1223, 1260, 1348, 1357, 1513, 1634, 1830, 1854 i 1864 oraz z 2016 r. poz. 615, 904, 1177 i 1579.

na rachunku bankowym w całości lub w części sąd doręcza z urzędu wierzycielowi postanowienie w tym przedmiocie.

Art. 1144⁸. Środkiem odwoławczym, o którym mowa w art. 21 rozporządzenia nr 655/2014, jest zażalenie.

Art. 1144⁹. Oświadczenie, o którym mowa w art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 655/2014, sporządza bank i przekazuje je komornikowi, który wystąpił do banku o wykonanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym.

Art. 1144¹⁰. Właściwym organem w rozumieniu art. 4 pkt 14 rozporządzenia nr 655/2014, w zakresie czynności, o których mowa w art. 27 ust. 2 tego rozporządzenia, jest komornik, który wystąpił do banku o wykonanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym.

Art. 1144¹¹. § 1. Właściwym sądem, o którym mowa w art. 33, art. 34, art. 35 ust. 4 i art. 38 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 655/2014, jest sąd, który wydał europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym.

§ 2. Sąd orzeka na posiedzeniu niejawnym.

Art. 1144¹². Na postanowienie sądu wydane w wypadkach określonych w art. 33, art. 34, art. 35 i art. 38 ust. 1 rozporządzenia nr 655/2014 przysługuje zażalenie.

Art. 1144¹³. W sprawach, o których mowa w art. 39 ust. 2 rozporządzenia nr 655/2014, przepisy art. 841 i art. 843 § 1 i 3 stosuje się odpowiednio.”;

2) w art. 1153¹³ dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Przepisy niniejszej księgi stosuje się ponadto do europejskich nakazów zabezpieczenia na rachunku bankowym wydanych w państwach członkowskich Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia nr 655/2014.”;

3) po art. 1153¹⁵ dodaje się art. 1153^{15a} w brzmieniu:

„Art. 1153^{15a}. Europejskie nakazy zabezpieczenia na rachunku bankowym wydane w państwach członkowskich Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia nr 655/2014 są tytułami zabezpieczenia w Rzeczypospolitej Polskiej stanowiącymi podstawę wszczęcia postępowania wykonawczego.”;

4) po art. 1153²² dodaje się art. 1153^{22a} w brzmieniu:

„Art. 1153^{22a} § 1. W postępowaniu wykonawczym dotyczącym tytułu zabezpieczenia, o którym mowa w art. 1153^{15a}, przepisy art. 1144³, art. 1144⁹, art. 1144¹² i art. 1144¹³ stosuje się odpowiednio.

§ 2. Właściwym organem w rozumieniu art. 4 pkt 14 rozporządzenia nr 655/2014 w zakresie czynności, o których mowa w art. 10 ust. 2, art. 23 ust. 3, 5 i 6, art. 25 ust. 3, art. 27 ust. 2, art. 28 ust. 3 oraz art. 36 ust. 5 akapit drugi rozporządzenia nr 655/2014, jest komornik. W przypadku czynności, która była poprzedzona wystąpieniem do banku o wykonanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, właściwy jest komornik, który skierował do banku takie wystąpienie.

§ 3. Właściwym sądem, o którym mowa w art. 34, art. 35 ust. 4 i art. 38 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 655/2014, jest sąd rejonowy, w którego okręgu znajduje się siedziba banku wskazanego w europejskim nakazie zabezpieczenia na rachunku bankowym. Sąd orzeka na posiedzeniu niejawnym.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1138 i 1358) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach o roszczenia pieniężne i niepieniężne oraz o zabezpieczenie roszczeń, w tym europejskich nakazów zabezpieczenia na rachunku bankowym;”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Organy administracji publicznej, urzędy skarbowe, organy rentowe, o których mowa w art. 476 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, 1823 i 1860), banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, podmioty prowadzące działalność maklerską, organy spółdzielni mieszkaniowych, zarządy wspólnot mieszkaniowych, inne podmioty zarządzające mieszkaniami i lokalami użytkowymi, jak również inne instytucje są obowiązane na pisemne żądanie komornika udzielić mu informacji niezbędnych do prawidłowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia albo europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym oraz wykonania innych czynności wchodzących w zakres jego ustawowych zadań, w szczególności dotyczących stanu majątkowego dłużnika oraz umożliwiających identyfikację składników jego majątku. Przepis art. 762 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.”;

2) w art. 8:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Komornik nie może odmówić przyjęcia wniosku o wszczęcie egzekucji, wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia lub wykonania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, do przeprowadzenia których jest właściwy zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.”,

b) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7. Komornik wybrany przez wierzyciela nie może odmówić wszczęcia egzekucji, wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, wykonania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym lub podjęcia innych czynności wchodzących w zakres jego ustawowych zadań, jeżeli byłyby prowadzone w obszarze właściwości sądu apelacyjnego obejmującego jego rewir.

8. Komornik wybrany przez wierzyciela odmawia jednak wszczęcia egzekucji, wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, wykonania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym lub podjęcia innych czynności wchodzących w zakres jego ustawowych zadań, jeżeli:

- 1) w zakresie prowadzonych przez niego egzekucji zaległość przekracza sześć miesięcy;
- 2) wpływ wszystkich spraw w danym roku przekroczył 5000, a skuteczność w zakresie prowadzonych przez niego egzekucji w roku poprzednim nie przekroczyła 35%;
- 3) wpływ wszystkich spraw w danym roku przekroczył 10 000.”,

c) ust. 9 i 10 otrzymują brzmienie:

„9. W przypadku odmowy wszczęcia egzekucji, wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, wykonania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym lub podjęcia innych czynności wchodzących w zakres ustawowych zadań komornika komornik wydaje postanowienie. Postanowienie to doręcza się tylko wierzycielowi.

10. Komornik wybrany przez wierzyciela zawiadamia niezwłocznie o wszczęciu egzekucji lub wykonaniu postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia lub wykonaniu europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym komorników właściwych według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Zawiadomienie może być dokonane za pośrednictwem telefaksu lub poczty

elektronicznej. W takim przypadku dowodem zawiadomienia jest potwierdzenie transmisji danych.”;

3) w art. 39 w ust. 2 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) koszty doręczenia korespondencji, z wyjątkiem kosztów doręczenia stronom zawiadomienia o wszczęciu egzekucji bądź postępowania zabezpieczającego lub dokumentów doręczanych na podstawie art. 25 i art. 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającego procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 59);”;

4) w art. 45 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Za wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia roszczenia pieniężnego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym komornikowi przysługuje opłata w wysokości 2% wartości roszczenia, które podlega zabezpieczeniu, nie mniejsza jednak niż 3% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego i nie wyższa niż pięciokrotność tego wynagrodzenia. Opłatę tę uiszcza wierzyciel, składając wniosek o wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, a jeżeli opłata nie została uiszczona wraz z wnioskiem, komornik wzywa wierzyciela do jej uiszczenia w terminie 7 dni. Do czasu uiszczenia opłaty komornik nie wykonuje postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia albo europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym.”;

5) art. 45a otrzymuje brzmienie:

„Art. 45a. Komornik podejmuje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku wierzyciela, czynności niezbędne do skutecznego przeprowadzenia egzekucji lub zabezpieczenia roszczenia, w tym wykonania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym.”;

6) w art. 46 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do wartości, o której mowa w ust. 1, nie wlicza się kosztów toczącego się postępowania egzekucyjnego, wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia lub wykonania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym oraz kosztów zastępstwa przez adwokata lub radcę prawnego w tym postępowaniu.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 105 w ust. 1:

a) pkt 1d otrzymuje brzmienie:

„1d) innym bankom, spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym, Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej oraz izbie rozliczeniowej, o której mowa w art. 67, albo spółce handlowej, o której mowa w art. 92bb ust. 1, w zakresie niezbędnym do udzielania zbiorczej informacji, o której mowa w art. 92ba ust. 1, lub zbiorczej informacji, o której mowa w art. 105b ust. 2;”;

b) w pkt 2 po literze ł dodaje się literę ła w brzmieniu:

„ła) Ministra Sprawiedliwości w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań organu do spraw informacji zgodnie z art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającego procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 59);”;

2) art. 105b otrzymuje brzmienie:

„Art. 105b. 1. Podmioty, o których mowa w art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. a–h, k–ł, p, s, t oraz v, w granicach uprawnień wynikających z tych przepisów, a także gmina, po uzyskaniu informacji, o której mowa w art. 111c, z której wynika, że posiadacz rachunku zmarł, są uprawnione do uzyskania zbiorczej informacji, o której mowa w art. 92ba ust. 1, w dowolnym banku.

2. Podmiot, o którym mowa w art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. ła, w granicach uprawnień wynikających z tego przepisu, jest uprawniony do uzyskania w Centralnej informacji zbiorczej informacji, o której mowa w art. 92ba ust. 1, z tym że zbiorcza informacja może dotyczyć także rachunków posiadacza niebędącego osobą fizyczną.”.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 559, 978, 1166, 1223, 1260, 1348, 1357, 1513, 1634, 1830, 1854 i 1864 oraz z 2016 r. poz. 615, 904, 1177 i 1579.

Art. 4. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 623) art. 69 otrzymuje brzmienie:

„Art. 69. Opłatę stałą w kwocie 100 złotych pobiera sąd od wniosku o:

- 1) udzielenie zabezpieczenia roszczenia majątkowego, w tym wydanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, chyba że wniosek został zgłoszony w piśmie rozpoczynającym postępowanie;
- 2) zmianę lub uchylenie postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia roszczenia majątkowego lub europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1450, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9f w ust. 1:

a) pkt 5a otrzymuje brzmienie:

„5a) innym kasom, Kasie Krajowej, bankom oraz izbie rozliczeniowej, o której mowa w art. 67 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, albo spółce handlowej, o której mowa w art. 92bb ust. 1 tej ustawy, w zakresie niezbędnym do udzielania zbiorczej informacji, o której mowa w art. 13d ust. 1, lub zbiorczej informacji, o której mowa w art. 9fa ust. 2;”;

b) po pkt 15a dodaje się pkt 15b w brzmieniu:

„15b) na żądanie Ministra Sprawiedliwości w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań organu do spraw informacji zgodnie z art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającego procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 59);”;

2) art. 9fa otrzymuje brzmienie:

„Art. 9fa. 1. Podmioty, o których mowa w art. 9f ust. 1 pkt 4, 12–15a, 16 oraz 20–23, w granicach uprawnień wynikających z tych przepisów, a także gmina po uzyskaniu informacji, o której mowa w art. 13c, z której wynika, że członek kasy zmarł, są uprawnione do uzyskania zbiorczej informacji, o której mowa w art. 13d ust. 1, w dowolnej kasie.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 613, z 2015 r. poz. 978, 1259, 1830, 1854 i 1864 oraz z 2016 r. poz. 615, 904, 996, 1177 i 1579.

2. Podmiot, o którym mowa w art. 9f ust. 1 pkt 15b, w granicach uprawnień wynikających z tego przepisu, jest uprawniony do uzyskania w Centralnej informacji zbiorczej informacji, o której mowa w art. 13d ust. 1, z tym że zbiorcza informacja może dotyczyć także rachunków członka niebędącego osobą fizyczną.”.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 18 stycznia 2017 r.

UZASADNIENIE

I. Cel projektu

1. Projektowana ustawa ma na celu zapewnienie skutecznego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającego procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (zwanego dalej „rozporządzeniem”). Rozporządzenie to weszło w życie dnia 17 lipca 2014 r. i będzie stosowane od dnia 18 stycznia 2017 r., z wyjątkiem art. 50, który jest stosowany już od dnia 18 lipca 2016 r. (dotyczy notyfikacji Komisji Europejskiej przepisów prawa krajowego wykonujących rozporządzenie). Mimo że rozporządzenia Unii Europejskiej co do zasady stosuje się bezpośrednio w państwach członkowskich, to jednak zachodzi konieczność zmiany niektórych przepisów prawa polskiego, jak również wprowadzenie nowych regulacji, bez czego prawidłowe wykonywanie rozporządzenia nie byłoby możliwe. Podobnie było w przypadku kilku wcześniejszych rozporządzeń unijnych w obszarze postępowania cywilnego. Tytułem przykładu można wymienić rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego, którego rozwiązania zostały „uzupełnione” przepisami ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1137).

Z kolei w odniesieniu do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2016/1823 z dnia 10 października 2016 r. ustanawiającego formularze, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 ustanawiającym procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 283 z 19.10.2016, str. 1), wydanego przez Komisję Europejską na podstawie art. 51 rozporządzenia, należy wskazać, że jego stosowanie nie będzie wymagać wydania krajowych przepisów je uzupełniających.

2. Rozporządzenie będzie stosowane w sprawach transgranicznych w rozumieniu art. 3 rozporządzenia.

3. Rozporządzenie ma na celu umożliwienie wierzycielom uzyskania zabezpieczenia ich wierzytelności na rachunku bankowym dłużnika na tych samych warunkach niezależnie od państwa, w którym rachunek jest prowadzony. Należy przy tym podkreślić, że pojęcie „rachunku bankowego”, którym posługuje się rozporządzenie, jest pojęciem autonomicznym, definiowanym jako rachunek prowadzony przez bank, tj. instytucję kredytową w rozumieniu art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 575/2013 (art. 4 pkt 1 i 2 rozporządzenia), co oznacza, że w polskim kontekście obejmuje ono nie tylko rachunki bankowe, ale również rachunki prowadzone przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

Natomiast wykonanie zabezpieczenia – nakazu odbywać się będzie na zasadach przyjętych w danym państwie członkowskim dla analogicznych środków (w Polsce jest to zajęcie rachunku bankowego) ze zmianami wynikającymi z rozporządzenia. Skutkiem wydania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym jest blokada rachunku dłużnika. Nie daje on zaś podstawy do wypłaty zabezpieczonych środków na rzecz wierzyciela. Te skutki uzasadniają przyjęcie, że w Polsce analogicznym środkiem jest wspomniane zajęcie rachunku bankowego w trybie postępowania zabezpieczeniowego.

4. Europejskie nakazy zabezpieczenia na rachunku bankowym wydane w jednym państwie członkowskim będą automatycznie uznawane i wykonalne w innym państwie członkowskim bez konieczności wszczynania odrębnego postępowania. Ten nowy instrument stanowić będzie dodatkową opcję (alternatywę) wobec analogicznych środków zabezpieczenia dostępnych na mocy prawa krajowego.

5. Istotnym ułatwieniem dla wierzycieli będzie umożliwienie uzyskiwania informacji na temat rachunków bankowych dłużnika na potrzeby wydania europejskiego nakazu zabezpieczenia na takim rachunku. Rozporządzenie zobowiązuje bowiem państwa członkowskie do stworzenia mechanizmu ułatwiającego dostęp do informacji o rachunkach dłużnika. Rozporządzenie przewiduje, że państwa członkowskie mogą ustanowić nakaz ujawnienia, na wniosek właściwego organu, przez wszystkie banki działające na ich obszarze informacji o relewantnych rachunkach lub mogą zapewnić właściwym organom dostęp do informacji gromadzonych i przechowywanych przez

organy publiczne w rejestrach lub w innej formie, lub też mogą wprowadzić wszelkie inne skuteczne metody pozyskiwania takich informacji (art. 14 rozporządzenia).

6. Wierzyciel będzie mógł ubiegać się o wydanie nakazu przed wszczęciem postępowania sądowego w sprawie głównej, w trakcie jego trwania lub po uzyskaniu w państwie członkowskim pochodzenia tytułu (np. orzeczenia sądowego czy ugody), który nie jest jeszcze wykonalny w państwie członkowskim wykonania, a także po uzyskaniu tytułu wykonalnego w państwie członkowskim wykonania (art. 5 rozporządzenia). Jak się wydaje, instrument ten powinien być najbardziej efektywny na etapie przed wydaniem orzeczenia sądowego, bowiem jego zastosowanie w tym momencie będzie najskuteczniej zabezpieczało przed wyprowadzeniem środków przez dłużnika, zwłaszcza że europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym będzie wydawany w postępowaniu niejawnym – *ex parte* (art. 11 rozporządzenia), a więc bez uprzedniego wysłuchania, a nawet powiadomienia dłużnika.

7. Art. 6 rozporządzenia określa jurysdykcję. Co do zasady, jurysdykcję do wydania europejskiego nakazu będą posiadały sądy tego państwa członkowskiego, które mają jurysdykcję do rozpatrzenia sprawy głównej, w której dochodzi się lub dochodzić się będzie zabezpieczanego roszczenia. Ta jurysdykcja wynika z odrębnych przepisów prawa europejskiego (zasadniczo chodzi tu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych – tzw. rozporządzenie „Bruksela I a”), a w ich braku – jest określona przez prawo krajowe. W praktyce oznacza to, że jurysdykcja do wydania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym może zbiegać się z miejscem położenia tego rachunku, ale może być też i tak, że jurysdykcja przysługiwać będzie sądom innego państwa niż państwo, w którym zlokalizowany jest rachunek. Jeżeli dłużnikiem jest konsument, jurysdykcję do wydania nakazu mają wyłącznie sądy państwa członkowskiego, w którym ma on miejsce zamieszkania. Natomiast po wydaniu orzeczenia w sprawie głównej lub równorzędnego w skutkach dokumentu urzędowego, jak też zawarciu ugody sądowej, jurysdykcja należy do sądów państwa, w którym orzeczenie lub dokument urzędowy zostały wydane lub zatwierdzona została ugoda.

8. Dla zapewnienia skutecznego wykonywania w Polsce przepisów rozporządzenia konieczne są zmiany i uzupełnienia przede wszystkim w ustawie – Kodeks

postępowania cywilnego, a ponadto w przepisach ustawy – Prawo bankowe, ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

II. Zmiany w ustawie – Kodeks postępowania cywilnego

1. Trzon proponowanej regulacji w ustawie – Kodeks postępowania cywilnego (dalej także: k.p.c.) stanowią przepisy o wydawaniu przez sąd polski europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym i wykonywaniu w Polsce takiego (wydanego przez polski sąd) nakazu. Te przepisy zostały ulokowane w księdze drugiej części czwartej Kodeksu postępowania cywilnego, zawierającej przepisy z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego, na wzór przepisów dotyczących wydawania w Polsce europejskich poświadczeń spadkowych, uzupełniających powołane już wyżej rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r., jako nowy tytuł XI „Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym”. Lokalizacja ta jest uzasadniona transgranicznym i w znacznym stopniu autonomicznym charakterem postępowań dotyczących europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym.

2. Ten blok przepisów otwiera projektowany art. 1144³ k.p.c., który w § 1 odsyła w sprawach nieuregulowanych przez rozporządzenie ani przez przepisy zawarte w dodawanym tytule XI do odpowiedniego stosowania przepisów o postępowaniu zabezpieczającym. W ramach tego odesłania można wskazać przykładowo na art. 735 k.p.c., w tym jego § 1 wyrażający zasadę, że sąd rozpoznaje sprawę na posiedzeniu niejawnym. Odesłanie to nie obejmuje zaś między innymi podstaw do wydania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, które są określone autonomicznie w art. 7 rozporządzenia. Są one bardziej rygorystyczne niż podstawy do udzielenia zabezpieczenia w k.p.c.

W § 2 omawianego artykułu znajduje się natomiast odesłanie do rozporządzenia nr 655/2014 w zakresie rozumienia używanych w dodawanym tytule XI pojęć rachunku bankowego oraz banku. Takie odesłanie jest niezbędne z uwagi na – sygnalizowany już wyżej – autonomiczny charakter definicji rachunku bankowego oraz banku zawartych w ww. rozporządzeniu, których zakres nie pokrywa się z zakresem takich samych pojęć używanych w innych przepisach k.p.c. – jest szerszy: w polskim kontekście pojęcie „bank” używane w rozporządzeniu obejmie także spółdzielcze kasy oszczędnościowo-

-kredytowe, a pojęcie „rachunek bankowy” – także rachunki prowadzone przez te kasy. Dzięki wprowadzonemu odesłaniu nie będzie wątpliwości, że przepisy dodawanego tytułu XI, w szczególności te, w których treści występuje pojęcie banku czy rachunku bankowego, mają zastosowanie również do zabezpieczenia na rachunkach prowadzonych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

Przez projektowany art. 1153^{22a} k.p.c. omówione wyżej odesłanie znajdzie zastosowanie także w kontekście przepisów odnoszących się do postępowania wykonawczego dotyczącego zagranicznych europejskich nakazów zabezpieczenia na rachunkach bankowych, dodawanych w tytule II księgi czwartej części czwartej k.p.c.

3. O ile art. 6 rozporządzenia określa jurysdykcję, o tyle na poziomie prawa krajowego należy określić właściwość miejscową i rzeczową sądu. Jest to przedmiotem projektowanego art. 1144⁴ k.p.c., który byłby normą szczególną w stosunku do art. 734 k.p.c. określającego właściwość w sprawach o zabezpieczenie, a jego treść uwzględnia specyfikę, w tym transgraniczny charakter spraw o wydanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym. Użyte w projekcie łączniki nawiązują do podstaw jurysdykcyjnych, umożliwiając wskazanie właściwego sądu w Polsce w każdym przypadku, gdy polskie sądy mają jurysdykcję. Zatem gdy chodzi o wydanie nakazu przed wszczęciem sprawy głównej, właściwy będzie sąd, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji. Jeżeli nie można ustalić właściwości takiego sądu, właściwy będzie sąd, w którego okręgu ma być wykonany nakaz, a w braku tej podstawy lub przypadku, w którym nakaz miałby być wykonany w okręgach różnych sądów – sąd rejonowy dla m.st. Warszawy. Jest to ten sam sąd rejonowy dla m.st. Warszawy, o którym mowa w art. 508 § 1, art. 569 § 1 i art. 734 k.p.c. Z kolei wniosek o wydanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym zgłoszony w toku postępowania lub po jego zakończeniu rozpoznają sąd rozpoznający sprawę w pierwszej instancji. Gdy chodzi o ugody sądowe albo ugody zawarte przed mediatorem w trakcie postępowania sądowego i zatwierdzone przez sąd, właściwy jest sąd, który rozpoznawał sprawę w pierwszej instancji, a w przypadku spraw, które nie były rozpoznawane przez sąd – sąd, który był właściwy do zatwierdzenia ugody w pierwszej instancji. W pozostałych przypadkach, obejmujących przede wszystkim poddanie się egzekucji w akcie notarialnym, właściwy będzie sąd rejonowy, w którego okręgu tytuł egzekucyjny został sporządzony.

Rozporządzenie przewiduje, że postępowanie o wydanie nakazu toczy się bez udziału dłużnika – *ex parte* (art. 11 rozporządzenia), zatem co do zasady nakaz zostaje wydany na posiedzeniu niejawnym, zgodnie z polską procedurą zabezpieczenia. Procedura ta umożliwi także ewentualne wysłuchanie wierzyciela lub przesłuchanie świadków, co rozporządzenie dopuszcza w art. 9.

4. Kolejny przepis (art. 1144⁵ k.p.c.) uzupełnia art. 10 ust. 2 rozporządzenia dotyczący uchylenia lub wygaśnięcia nakazu wydanego przed wszczęciem postępowania w sprawie głównej w razie nieprzedstawienia przez wierzyciela dowodu wszczęcia postępowania w tej sprawie.

W przypadku gdy sąd, który wydał nakaz, ma siedzibę w państwie członkowskim, wykonania, uchylenia lub wygaśnięcia nakazu w tym państwie członkowskim dokonuje się zgodnie z prawem tego państwa członkowskiego. Przenosząc tę normę na grunt polskiej procedury, należało – mając na uwadze treść art. 744 § 2 k.p.c. oraz ogólną dyspozycję zawartą w dodawanym art. 1144³ § 1 k.p.c. dotyczącą odpowiedniego stosowania w zakresie nieuregulowanym w rozporządzeniu przepisów o postępowaniu zabezpieczającym – odwołać się do instytucji upadku zabezpieczenia, z tym że należało przewidzieć, iż – inaczej niż to reguluje art. 754¹ § 3 k.p.c. – taki upadek będzie stwierdzany przez sąd z urzędu stosownie do wymagań art. 10 ust. 2 rozporządzenia (stwierdzenie upadku zabezpieczenia będzie następować tak, jak przewiduje rozporządzenie, jeżeli w terminie określonym w jego art. 10 ust. 1 wierzyciel nie przedstawi sądowi dowodu wszczęcia postępowania w sprawie głównej).

Należy zauważyć, że zgodnie z końcową częścią ww. art. 10 ust. 2 rozporządzenia, w przypadku gdy uchylenie lub wygaśnięcie nakazu ma odnieść skutek w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie wydania (tzn. gdy rachunek bankowy znajduje się w innym państwie niż państwo wydania), sąd uchyla nakaz zabezpieczenia, wykorzystując specjalny formularz ustanowiony w akcie wykonawczym do rozporządzenia, oraz przekazuje go zgodnie z art. 29 właściwemu organowi państwa członkowskiego wykonania. Ten przepis rozporządzenia nie wymaga wprowadzania żadnych dodatkowych regulacji – jest wystarczający do bezpośredniego zastosowania przez polski sąd, a do objętej nim sytuacji nie stosuje się proponowanego art. 1144⁵ k.p.c.

5. Projektowany art. 1144⁶ k.p.c. dotyczy organu ds. informacji, o którym mowa w art. 4 pkt 13 oraz art. 14 rozporządzenia. Zadaniem tego organu będzie realizacja wniosków –

zarówno sądów polskich, jak i zagranicznych – dotyczących udzielenia informacji nt. rachunków bankowych dłużnika zlokalizowanych na terytorium Polski. O ile więc omawiana grupa przepisów, która ma być wprowadzona w nowym tytule XI, dotyczy co do zasady nakazów wydawanych przez polskie sądy, o tyle przepisy tego tytułu odnoszące się do organu ds. informacji znajdują też zastosowanie do spraw toczących się w innym państwie członkowskim, co należało wyraźnie wskazać w § 4 dodawanego art. 1144⁶ k.p.c.

6. Z istoty zadań organu ds. informacji (komunikacja z sądami, w tym zagranicznymi i swego rodzaju władcze uprawnienia wobec banków) wynika, że preferowanym rozwiązaniem powinno być wyznaczenie tylko jednego takiego organu i że organ ten powinien mieć charakter publiczny. Wyznaczenie tego organu byłoby prostsze, gdyby był w Polsce prowadzony rejestr rachunków bankowych. Wobec braku takiego rejestru należało w pierwszej kolejności rozważyć wybór organu, który już miałby dostęp do informacji gromadzonych w tym zakresie przez same banki. Taki dostęp mają m.in. komornicy sądowi oraz naczelnicy urzędów skarbowych za pośrednictwem Krajowej Izby Rozliczeniowej – instytucji infrastrukturalnej polskiego sektora bankowego, działającej na podstawie art. 67 ustawy – Prawo bankowe, która prowadzi system tzw. „Ognivo” (sam KIR nie wchodzi raczej w rachubę – jest to spółka prawa handlowego, niewykonywająca obecnie żadnych zadań publicznych, nad którą państwo nie sprawuje bezpośredniej kontroli). W przypadku komorników sądowych problemem jest jednak ich liczba, która w połączeniu ze specyficznym statusem komornika (funkcjonariusz publiczny, ale jednocześnie prowadzący działalność na własny rachunek jak przedsiębiorca) czyni praktycznie niemożliwym dokonanie w tym zakresie jakiegoś wyboru i powierzenie pełnienia zadań organu ds. informacji akurat temu, a nie innemu komornikowi sądowemu. Taki problem nie powstaje przy naczelnikach urzędów skarbowych – wprowadzie tu także mamy do czynienia z istnieniem większej liczby podmiotów, ale ponieważ chodzi o instytucje państwowe, nie ma przeszkód w dokonaniu wyboru i powierzeniu wykonywania zadań organu ds. informacji jednemu z nich. W konsultacjach z Ministerstwem Finansów podniesiony został jednak brak związku rozważanego zadania ze sferą danin publicznych, przypisaną do jednostek resortu finansów, w tym urzędów skarbowych. W tej sytuacji w projekcie zaproponowano, aby jako organ ds. informacji wyznaczyć Ministra Sprawiedliwości. Zadania ministra jako organu ds. informacji mógłby realizować Departament

Wykonywania Orzeczeń i Probacji lub Departament Współpracy Międzynarodowej i Praw Człowieka. Dla wykonywania tych zadań niezbędne jest ustawowe umocowanie Ministra Sprawiedliwości do uzyskiwania od banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych informacji o rachunkach na potrzeby stosowania przedmiotowego rozporządzenia, przy czym w celu zapewnienia sprawnego uzyskiwania tych informacji w § 2 dodawanego art. 1144⁶ k.p.c. proponuje się, aby informacje te były pozyskiwane z Centralnej informacji o rachunkach, którą banki prowadzą zgodnie z art. 92bb ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (przyjęty mechanizm pozyskiwania informacji o rachunkach jest więc kombinacją sposobów pozyskiwania informacji, o których mowa w art. 14 ust. 5 lit. a i d rozporządzenia). Takie rozwiązanie wymagało będzie również podłączenia ministerstwa do systemu „Ognivo”. Ponieważ pozyskiwanie informacji o rachunkach bankowych za pośrednictwem tego systemu jest odpłatne, a ponadto będzie łączyć się z dodatkowymi obowiązkami, w projekcie przewiduje się pobieranie przez Ministra Sprawiedliwości opłaty za udzielanie informacji (na co zezwala art. 44 rozporządzenia). Przewiduje się, że wysokość tej opłaty, a także sposób jej uiszczenia, zostaną określone w przepisach wykonawczych, które wyda Minister Sprawiedliwości, przy czym opłata ta stanowić będzie ryczałt, którego wysokość powinna zapewnić pokrycie kosztów niezbędnych do pozyskania i przekazania informacji.

7. Projektowany przepis art. 1144⁷ k.p.c. opiera się na założeniu, że sąd nie wydaje odrębnego postanowienia o wydaniu europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym. Odrębne postanowienie jest zaś konieczne w razie odmowy wydania nakazu. W myśl tego przepisu nakaz lub postanowienie o odmowie jego wydania doręcza się z urzędu wnioskodawcy. Obowiązek każdorazowego powiadomienia wnioskodawcy o decyzji sądu, choćby wydanej na posiedzeniu jawnym, wynika z art. 17 ust. 5 rozporządzenia. Należy podkreślić, że na tym etapie postępowania, zgodnie z zasadą postępowania *ex parte* wyrażoną w art. 11 rozporządzenia, żadna decyzja sądu co do wniosku o wydanie europejskiego nakazu zabezpieczenia (a więc także np. postanowienie o przekazaniu wniosku według właściwości) nie będzie doręczana dłużnikowi.

8. Z kolei przepis art. 1144⁸ k.p.c. ma na celu rozstrzygnięcie kwestii rodzaju środka zaskarżenia przysługującego na odmowę wydania europejskiego nakazu zabezpieczenia, albowiem art. 21 rozporządzenia mówi jedynie o „odwołaniu”.

Wyraźne wskazanie w tym zakresie środka zaskarżenia, jakim jest zażalenie, jest zabiegiem celowym, mimo że na ten środek zdaje się już wskazywać ogólne odesłanie do stosowania przepisów o zabezpieczeniu, zawarte w projektowanym art. 1144³ k.p.c. Wątpliwości mogłyby jednak powstać na tle specyficznej treści art. 21 rozporządzenia, który przewiduje dłuższe terminy zaskarżenia niż przewidziane w prawie polskim, w szczególności niż przewidziane dla zażalenia.

Z podobnym rozwiązaniem, w którym prawo Unii Europejskiej modyfikuje termin na złożenie zażalenia, mamy już zresztą do czynienia na gruncie innych obowiązujących od wielu lat instrumentów europejskich, np. w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2201/2003 dotyczącym jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (tzw. rozporządzenie „Bruksela II bis”). Rozporządzenie to tylko fragmentarycznie reguluje kwestię wnoszenia środków zaskarżenia od orzeczeń w przedmiocie stwierdzenia wykonalności. Dotyczący tej kwestii art. 33 rozporządzenia nr 2201/2003/WE nie określa rodzaju tego środka, a jedynie częściowo określa termin na jego wniesienie. Procedura wnoszenia środka zaskarżenia została pozostawiona prawu krajowemu poszczególnych państw członkowskich, w związku z czym Polska zdecydowała, że właściwym środkiem będzie zażalenie, niemniej jednak termin na jego wniesienie będzie 30-dniowy z uwagi na wiążący charakter norm rozporządzenia.

9. Proponowany art. 1144⁹ k.p.c. ma na celu wykonanie przepisów art. 25 ust. 1 i 2 rozporządzenia.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 i 2 rozporządzenia bank lub inny podmiot odpowiedzialny za wykonanie nakazu w państwie członkowskim wykonania wydaje oświadczenie, wskazując, czy i w jakim zakresie środki na rachunku lub rachunkach dłużnika zostały zabezpieczone, a jeżeli tak się stało – w którym dniu wykonano nakaz. Jeżeli, w wyjątkowych okolicznościach, bank lub inny podmiot nie ma możliwości wydania oświadczenia w terminie trzech dni roboczych, wydaje je możliwie najszybciej, lecz nie później niż do końca ósmego dnia roboczego po wykonaniu nakazu.

Proponuje się, aby w sytuacjach, w których nakaz został wydany w Polsce, która jest jednocześnie państwem członkowskim wykonania, oświadczenie, o którym mowa wyżej, wydawał bank i przekazywał je komornikowi, który wystąpił do banku o wykonanie zabezpieczenia (następnie komornik przekazywałby oświadczenie,

zgodnie z art. 29, sądowi, który wydał nakaz, a listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub równoważną drogą elektroniczną – wierzycielowi). Jeżeli Polska jest państwem wykonania, a państwem wydania jest inne państwo członkowskie, w przekazaniu oświadczenia także będzie pośredniczył komornik, zgodnie z art. 25 ust. 3.

Wskazanie komornika w art. 1144⁹ k.p.c. wynika z założenia, że będzie on podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie nakazu w rozumieniu art. 25 ust. 2 rozporządzenia i jednocześnie „właściwym organem” w rozumieniu art. 4 pkt 14 rozporządzenia w przypadku wykonywania nakazu wydanego za granicą, zgodnie z propozycją zawartą w projektowanym art. 1153^{22a} § 2 k.p.c. Zatem, wskazując komornika w art. 1144⁹ k.p.c., projektodawca powierza mu to samo zadanie doręczenia oświadczenia sądowi i wierzycielowi, które będzie mu powierzono jako właściwemu organowi w rozumieniu art. 25 ust. 3 rozporządzenia w przypadku wykonywania nakazu wydanego za granicą. Ze względu na przyjętą w polskim prawie konstrukcję zajęcia rachunku bankowego, w którym pośredniczy komornik, będzie on też odpowiedzialny za przewidziane w prawie polskim wyłączenia spod zajęcia. Dotyczący tej kwestii art. 31 ust. 2 rozporządzenia nie wymaga zatem transpozycji.

10. W art. 4 pkt 14 rozporządzenie wymienia szereg zadań, do których ustawodawca krajowy powinien wyznaczyć „właściwy organ”. Te zadania zasadniczo odnoszą się do wykonywania zagranicznych nakazów i dlatego przepis wskazujący organ właściwy w Polsce (komornik) został zamieszczony w części projektu dotyczącej wykonywania w Polsce nakazów wydanych za granicą (por. projektowany art. 1153^{22a} § 2 k.p.c.), ale w przypadku działań z art. 27 ust. 2 rozporządzenia mogą one dotyczyć też nakazu wydanego w Polsce. Dlatego w projektowanym art. 1144¹⁰ k.p.c. wskazano, że właściwym organem w rozumieniu art. 4 pkt 14 rozporządzenia w zakresie czynności, o których mowa w art. 27 ust. 2 rozporządzenia 655/2014, jest komornik.

11. Kolejne artykuły (art. 1144¹¹ k.p.c., art. 1144¹² k.p.c. i art. 1144¹³ k.p.c.) stanowią niezbędne uzupełnienie regulacji rozporządzenia dotyczącej środków zaskarżenia przeciwko wydaniu (art. 33 rozporządzenia) lub wykonaniu (art. 34 rozporządzenia) europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym, a także w innych sprawach, o których mowa w art. 35 i art. 38 rozporządzenia. Należy tu zwrócić uwagę, że podstawy uchylenia lub zmiany nakazu wymienione w art. 35 rozporządzenia (zmiana lub uchylenie nakazu na skutek zmiany okoliczności) i art. 38 rozporządzenia

(kaucja), zgodnie z wyżej omówionym art. 1144³ k.p.c. będą stanowić *leges speciales* w stosunku do podstaw przewidzianych w tym zakresie w Kodeksie postępowania cywilnego.

12. Pierwszy z ww. artykułów (art. 1144¹¹ k.p.c.) wskazuje, że sądem właściwym do rozpoznania środków zaskarżenia oraz wniosków, o których mowa w art. 33, art. 34, art. 35 ust. 4 i art. 38 ust. 1 lit. b rozporządzenia, jest sąd właściwy do wydania europejskiego nakazu zabezpieczenia (w przypadku czynności, o których mowa w art. 35 ust. 1–3 rozporządzenia, właściwość sądu wynika wprost z tych przepisów, w związku z czym w projektowanym art. 1144¹¹ k.p.c. wskazano tylko art. 35 ust. 4 rozporządzenia). Natomiast kolejny (art. 1144¹² k.p.c.), z podobnych względów, jakie zostały przytoczone wyżej w odniesieniu do art. 1144⁸ k.p.c., przesądza, że środkiem zaskarżenia od orzeczeń wydanych w przypadkach, o których mowa w art. 33, art. 34, art. 35 (w tym przypadku nie ma uzasadnienia, aby ograniczać się tylko do ust. 4) i art. 38 ust. 1 lit. b rozporządzenia, jest zażalenie.

13. Projektowane przepisy tytułu XI zamyka art. 1144¹³ k.p.c., który ma na celu wykonanie art. 39 rozporządzenia odsyłającego do prawa krajowego w kwestii ochrony osób trzecich, które mogłyby zostać dotknięte skutkami wykonania nakazu zabezpieczenia. W prawie polskim byłyby to powództwa przeciwegzekucyjne przewidziane w art. 841 i art. 843 § 1 i 3 k.p.c.

14. Nie jest natomiast konieczne szczególne uregulowanie w Kodeksie postępowania cywilnego odpowiedzialności wierzyciela za szkodę wyrządzoną dłużnikowi przez wydanie w Polsce europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym czy wykonanie takiego nakazu. W tym zakresie w pierwszej kolejności znajdują zastosowanie przepisy art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia. Do sytuacji nieobjętych tymi przepisami, a także do pozostałych nieuregulowanych w nich aspektów odpowiedzialności odszkodowawczej wierzyciela, stosować się będzie odpowiednio (zgodnie z projektowanym art. 1144³ k.p.c.) przepisy art. 746 k.p.c.

Tak samo należy uznać za wystarczające istniejące w prawie polskim regulacje kształtujące odpowiedzialność banku za szkodę wyrządzoną wierzycielowi przez naruszenie obowiązków w zakresie egzekucji z rachunków bankowych (art. 892 k.p.c.). W przypadku szkody wyrządzonej przez bank dłużnikowi byłyby to zaś

odpowiedzialność na zasadach ogólnych. Jest to zgodne z art. 26 rozporządzenia, który w tych kwestiach odsyła do prawa państwa wykonania nakazu.

15. Zmiany w Kodeksie postępowania cywilnego proponowane w pkt 3 i 4 w art. 1 projektowanej ustawy dotyczą natomiast wykonania w Polsce europejskiego nakazu zabezpieczenia wydanego w innym państwie członkowskim. Co do zasady wykonanie zagranicznych nakazów zabezpieczenia w Polsce nie różni się od wykonania nakazów wydanych w Polsce.

16. Z uwagi na to, że mamy tu do czynienia z orzeczeniami podlegającymi automatycznemu wykonaniu (por. art. 22 rozporządzenia), europejskie nakazy zabezpieczenia na rachunku bankowym pochodzące z innych państw członkowskich należy objąć przepisami księgi czwartej części czwartej kodeksu, regulującymi uznawanie i wykonanie w Polsce orzeczeń sądowych, ugód i dokumentów urzędowych z innych państw członkowskich, objętych systemem automatycznej wykonalności. W konsekwencji § 2 dodawany w art. 1153¹³ k.p.c. poszerza katalog tytułów, do których stosuje się przepisy księgi czwartej części czwartej kodeksu o europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym, a art. 1153^{15a} k.p.c. przesądza, że tego rodzaju nakaz jest w Polsce tytułem zabezpieczenia stanowiącym podstawę wszczęcia postępowania wykonawczego.

17. Kolejny proponowany artykuł – art. 1153^{22a} k.p.c. w § 1 odsyła do odpowiedniego stosowania części z omówionych wyżej przepisów nowego tytułu XI księgi drugiej części czwartej, tych mianowicie, które bezpośrednio dotyczą wykonywania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym lub mogą do tego wykonywania znaleźć zastosowanie.

W § 2 tego artykułu komornik został wskazany jako właściwy organ do wykonywania zadań wymienionych w art. 4 pkt 14 rozporządzenia. Są to zadania wynikające z art. 10 ust. 2, art. 23 ust. 3, 5 i 6, art. 25 ust. 3, art. 27 ust. 2, art. 28 ust. 3 oraz art. 36 ust. 5 akapit drugi rozporządzenia.

Wreszcie w § 3 wprowadzono przepis dotyczący właściwości sądu. Ponieważ w tym przypadku nakaz nie pochodzi od polskiego sądu, nie można powiązać właściwości sądu w sprawach, o których mowa w art. 34, art. 35 ust. 4 i art. 38 ust. 1 lit. b rozporządzenia, z właściwością do wydania europejskiego nakazu zabezpieczenia już chociażby dlatego, że takiego sądu może w Polsce nie być. Ze względu na to, że na

etapie wykonania najbardziej relewantnym (a niekiedy jedynym) dla właściwości sądu łącznikiem ze sprawą jest lokalizacja rachunku bankowego, proponuje się, aby to właśnie lokalizacja rachunku przesądzała o właściwości miejscowej sądu w sprawach, o których mowa w art. 34, art. 35 ust. 4 i art. 38 ust. 1 lit. b rozporządzenia.

III. Zmiany w innych ustawach

1. Art. 2 projektowanej ustawy wprowadza zmiany do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2015 r. poz. 790, z późn. zm.). Zmiany te są konsekwencją powierzenia komornikom czynności w zakresie wykonywania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym i zasadniczo polegają na uwzględnieniu tego instrumentu w tych przepisach ustawy, które dotyczą czynności komornika związanych z wykonywaniem zabezpieczenia.

2. Proponowany art. 3 projektu wprowadza zmiany do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.).

Zmiany przewidziane w pkt 1 dotyczą art. 105 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe zawierającego katalog podmiotów, którym banki mają obowiązek udzielać informacji stanowiących tajemnicę bankową.

Zmiana proponowana w art. 105 ust. 1 pkt 1d ustawy – Prawo bankowe (lit. a) jest skorelowana ze zmianą dotyczącą art. 105b (o czym niżej) i ma stworzyć podstawę dla banków do udzielania Centralnej informacji o rachunkach (tj. spółce utworzonej w tym celu przez banki) zbiorczej informacji zawierającej również informacje o rachunkach posiadaczy innych niż osoby fizyczne.

Zmiana proponowana w art. 105 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo bankowe, polegająca na dodaniu lit. 1a (lit. b), ma z kolei na celu umocowanie Ministra Sprawiedliwości do uzyskiwania informacji stanowiących tajemnicę bankową, a to dla umożliwienia realizacji funkcji organu ds. informacji, o którym mowa w art. 4 pkt 13 i art. 14 rozporządzenia oraz projektowanym art. 1144⁶ k.p.c.

Natomiast zmiana proponowana w pkt 2 dotyczy art. 105b ustawy – Prawo bankowe. Dodawany w tym artykule ust. 2 przewiduje – co jest spójne z projektowanym art. 1144⁶ § 2 k.p.c. – że Minister Sprawiedliwości będzie pozyskiwał informacje niezbędne do wykonywania zadań organu ds. informacji w Centralnej informacji o rachunkach i że informacje te będą mu przekazywane – tak jak innym uprawnionym

instytucjom – w formie tzw. zbiorczej informacji, o której mowa w art. 92ba ust. 1 ustawy – Prawo bankowe. Jednocześnie przepis ten stanowi, że w tym przypadku zbiorcza informacja może dotyczyć także rachunków posiadacza niebędącego osobą fizyczną (zakres podmiotowy zbiorczej informacji udzielanej na podstawie art. 92ba ust. 1 ustawy – Prawo bankowe jest ograniczony do osób fizycznych). Takie rozszerzenie zakresu zbiorczej informacji jest niezbędne dla zapewnienia Ministrowi Sprawiedliwości możliwości efektywnego wykonywania zadań organu ds. informacji (wnioski o udzielenie informacji o rachunkach bankowych kierowanych na podstawie rozporządzenia mogą dotyczyć również dłużników niebędących osobami fizycznymi).

3. Art. 4 projektu wprowadza zmiany w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 623) ustanawiające opłaty od wniosku o wydanie, zmianę lub uchylenie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w takiej samej wysokości, w jakiej ustawa przewiduje obecnie opłaty dla krajowych wniosków w sprawach o zabezpieczenie (100 zł).

4. Art. 5 projektu przewiduje zmiany w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1450, z późn. zm.). Cel i treść tych zmian jest analogiczna jak w przypadku ustawy – Prawo bankowe.

IV. Wejście ustawy w życie

Z uwagi na to, że rozporządzenie będzie stosować się od dnia 18 stycznia 2017 r., proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie w tym samym dniu (art. 6 projektu).

Projekt ustawy został udostępniony, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) oraz zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006), na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zaś w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości zamieszczony został odnośnik kierujący do odpowiedniej strony w BIP RCL.

Projektowana ustawa nie wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. poz. 404, z późn. zm.).

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana ustawa nie podlega zaopiniowaniu przez Europejski Bank Centralny na podstawie art. 127 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów mających na celu ograniczenie biurokracji lub mogących spowodować jej wzrost.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 33 ust. 2 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został przesłany Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w celu wydania opinii w przedmiocie oceny skutków regulacji tego projektu. W terminie, o którym mowa w § 32 ust. 3 Regulaminu pracy Rady Ministrów, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów nie przedstawiła stanowiska dotyczącego OSR, co zgodnie z § 32 ust. 4 tego regulaminu jest równoznaczne z przedstawieniem oceny pozytywnej.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Łukasz Piebiak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Konrad Zbrojewski, główny specjalista – sędzia w Departamencie Legislacyjnym tel. 52-12-516</p>	<p>Data sporządzenia 03. 11. 2016 r.</p> <p>Źródło: Prawo UE – rozporządzenie nr 655/2014</p> <p>Nr w wykazie prac: UC 57</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowana ustawa ma na celu zapewnienie skutecznego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającego procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Co do zasady rozporządzenia Unii Europejskiej stosuje się bezpośrednio w państwach członkowskich, mimo to zachodzi konieczność zmiany niektórych przepisów prawa polskiego, jak również wprowadzenie nowych regulacji, bez czego prawidłowe wykonywanie rozporządzenia nie byłoby możliwe.

Ważnym elementem projektowanych norm jest wyznaczenie Ministerstwa Sprawiedliwości jako organu ds. informacji, o którym mowa w art. 4 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014.

Projektowana ustawa reguluje również kwestie związane z powierzeniem komornikom czynności w zakresie wykonywania europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja ze względu na stopień jej szczegółowości nie była poddawana analizie prawnooporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Uczestnicy postępowań cywilnych – zarówno osoby fizyczne, jak i przedsiębiorcy – wierzyciele i dłużnicy	Trudna do oszacowania		Ułatwienie dochodzenia wierzytelności przez stworzenie dodatkowego instrumentu zabezpieczenia roszczeń, przydatnego w szczególności w sprawach transgranicznych (z punktu widzenia wierzyciela). Utrudnienie dłużnikowi ucieczki spod egzekucji przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony jego interesów (z punktu widzenia dłużnika).
Wydziały cywilne i gospodarcze sądów powszechnych (rejonowych, okręgowych i apelacyjnych)	Sądy rejonowe: 317 Sądy okręgowe: 45 Sądy apelacyjne: 11	Ministerstwo Sprawiedliwości	Na wnioski wierzycieli będą wydawać europejskie nakazy zabezpieczenia na rachunkach bankowych, jak również rozpoznać środki odwoławcze.
Komornicy	1510 kancelarii komorniczych	Ministerstwo Sprawiedliwości (informacja na wrzesień 2016 r.)	Będą realizować czynności związane z wykonywaniem europejskich nakazów europejskiego zabezpieczenia na rachunku bankowym.
Banki	598 (w tym: 37 banków działających w formie spółki akcyjnej, 1 bank państwowy i 560 banków spółdzielczych).	Strona internetowa Komisji Nadzoru Finansowego (informacja na wrzesień 2016 r.)	Będą uczestniczyć w wykonywaniu europejskich nakazów europejskiego zabezpieczenia na rachunku bankowym.

Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo-Kredytowe	42	Raport KNF o sytuacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych na koniec marca 2016 r. (informacja na koniec czerwca 2016 r.)	Będą uczestniczyć w wykonywaniu europejskich nakazów europejskiego zabezpieczenia na rachunku bankowym (dot. rachunków prowadzonych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe).
Ministerstwo Sprawiedliwości	1		Będzie wykonywać funkcje organu ds. informacji – tj. pozyskiwać na wnioski sądów i udostępniać im informacje o rachunkach dłużników.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W dniu 15 lipca 2016 r. projekt został skierowany do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji społecznych i opiniowania.

W dniu 30 sierpnia 2016 r. odbyła się konferencja uzgodnieniowa.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostały przedstawione w Raporcie z konsultacji, do którego załącznikiem jest Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UC57) wraz z ustaleniami z konferencji uzgodnieniowej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2016 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [tys. zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem*													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa	0,8	0,5	0,8	0,5	0,8	0,5	0,8	0,5	0,8	0,5	0,8	7,3	
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa	-0,8	-0,5	-0,8	-0,5	-0,8	-0,5	-0,8	-0,5	-0,8	-0,5	-0,8	-7,3	
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	Budżet państwa.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Należy wskazać, że od kierowanych do polskich sądów wniosków o wydanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym ma być pobierana opłata w wysokości 100 zł (tak jak w przypadku krajowych wniosków o udzielenie zabezpieczenia), co spowoduje zwiększenie dochodów budżetowych w części 15 „Sądy powszechne”. Brak jest jednak miarodajnych danych, które umożliwiłyby określenie chociażby w przybliżeniu liczby takich wniosków, a w konsekwencji – również oszacowanie wpływów do budżetu z tego tytułu w ujęciu rocznym, a tym bardziej dziesięcioletnim. W zakresie wydatków z budżetu państwa związanych z wejściem w życie projektowanej ustawy uwzględniono: roczną opłatę abonamentową za korzystanie z usług Centralnej informacji o rachunkach w kwocie 500 zł oraz opłatę za dwuletni certyfikat niekwalifikowany w kwocie 300 zł (źródło: informacje otrzymane z Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A.). Nie przewiduje się natomiast żadnych innych kosztów związanych z podłączeniem Ministerstwa Sprawiedliwości do systemu „Ognivo” (źródło: informacja z KIR) ani – przynajmniej w pierwszym okresie obowiązywania ustawy – dodatkowych kosztów związanych z nałożeniem na jeden z departamentów ministerstwa nowych zadań związanych z wykonywaniem przez Ministra Sprawiedliwości funkcji organu ds. informacji (nie ma co prawda możliwości precyzyjnego oszacowania liczby wniosków o udzielenie informacji o rachunkach bankowych, które będą kierowane do polskiego organu

	<p>ds. informacji, ale można przypuszczać, że – szczególnie ze względu na wymogi wynikające z art. 14 rozporządzenia – o informację o rachunku można wystąpić dopiero wówczas, gdy istnieje już co najmniej nieprawomocne orzeczenie merytoryczne w danej sprawie – liczba ta będzie ograniczona).</p> <p>Trzeba także wyjaśnić, że wskazane wyżej szacunki dot. wydatków z budżetu państwa nie obejmują opłat, jakie Ministerstwo Sprawiedliwości będzie ponosiło na rzecz Centralnej informacji o rachunkach za udzielenie informacji w danej sprawie (według informacji z KIR opłata taka ma wynosić ok. 5 zł). Jak wskazano bowiem wyżej, nie jest możliwe bliższe określenie liczby wniosków o udzielenie informacji, którymi będzie zajmował się polski organ ds. informacji.</p> <p>Wydatki, o których mowa wyżej, będą pokrywane w ramach obecnych limitów z części budżetowej 37 „Sprawiedliwość” i nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa. Jednocześnie należy także pamiętać, że efektywnie wydatki te będą ponosić podmioty występujące z wnioskiem o udzielenie informacji o rachunku (a w zasadzie wierzyciele występujący do sądów o skierowanie takich wniosków do organu ds. informacji) w ramach opłaty pobieranej przez MS.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Powyższa zmiana nie będzie oddziaływać na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

<input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	<input type="checkbox"/> tak <input checked="" type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy
<input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	<input checked="" type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
<input type="checkbox"/> środowisko naturalne <input type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> demografia <input type="checkbox"/> mienie państwowe	<input type="checkbox"/> informatyzacja <input type="checkbox"/> zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się wejście w życie ustawy z dniem 18 stycznia 2017 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty wejścia w życie ustawy będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Raport z konsultacji z załącznikiem „Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UC57) wraz z ustaleniami z konferencji uzgodnieniowej”.		

Warszawa, dnia 14 września 2016 r.

DL-II-4190-1/15

Raport
z konsultacji publicznych i opiniowania dot. projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UC 57)

W dniu 15 lipca 2016 r. projekt został skierowany do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania.

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt został przekazany następującym podmiotom: Naczelnej Radzie Adwokackiej, Krajowej Radzie Radców Prawnych, Krajowej Radzie Notarialnej, Krajowej Radzie Komorniczej, Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „Iustitia”, Stowarzyszeniu Sędziów „Themis”, Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Referendarzy Sądowych, Porozumieniu Samorządów Zawodowych i Stowarzyszeń Prawniczych, Związkowi Banków Polskich, Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej, Krajowej Izbie Rozliczeniowej S.A., Urzędowi Komisji Nadzoru Finansowego, Sądowi Najwyższemu, sądom apelacyjnym, Krajowej Radzie Sądownictwa, Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa i Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

Uwagi do projektu zgłosili: Sąd Najwyższy, Sąd Apelacyjny w Łodzi, Prokuratura Generalna, Związek Banków Polskich, Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. i Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa.

W dniu 30 sierpnia 2016 r. odbyła się konferencja uzgodnieniowa.

Uwagi zgłoszone przez uczestników konsultacji społecznych i opiniowania zostały w zasadniczej części uwzględnione bądź wyjaśnione na konferencji uzgodnieniowej. Uwagi te oraz ustalenia podjęte w związku z tym uwagami zostały szczegółowo omówione w *Zestawieniu*, które stanowi załącznik do niniejszego *Raportu*.

Załącznik:

Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych i opiniowania dot. projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UC 57) wraz z ustaleniami z konferencji uzgodnieniowej

Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UC57) wraz z ustaleniami dokonanyymi w wyniku konferencji uzgodnieniowej

Sąd Najwyższy – SN;
 Sąd Apelacyjny w Łodzi – SA Łódź;
 Prokuratura Generalna Skarbu Państwa – PGSP;
 Związek Banków Polskich – ZBP;
 Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa – KSKOK;
 Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. – KIR.

	Przedmiot uwag	Autor	Treść uwagi	Stanowisko MS
I. Uwagi ogólne				
1.		KSKOK	Nowo projektowana ustawa swoim zakresem powinna obejmować także rachunki prowadzone przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. Wymagałoby to wprowadzenia zmian także w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, w brzmieniu odpowiadającym zmianie proponowanej w art. 3 projektu w odniesieniu do ustawy – Prawo bankowe.	Uwaga została uwzględniona – wprowadzono odpowiednie zmiany w projekcie ustawy oraz w uzasadnieniu, z których jednoznacznie wynika, że rachunki prowadzone przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo - kredytowe są objęte zakresem projektowanej regulacji.
II. Uwagi szczegółowe				
1.	Art. 1 - dot. art. 1144³ k.p.c.	PGSP	W art. 1144 ³ k.p.c. oraz w przypisie do odnośnika nr 1 po oznaczeniu numeru Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej należy skreślić ukośnik i cyfrę 59, gdyż oznacza ona stronę w tym Dzienniku, w którym ogłoszono rozporządzenie nr 655/2014 i jest ona wymieniona po dacie wydania tego dziennika.	Uwaga została uwzględniona.
2.	Art. 1 - dot. art. 1144⁵ k.p.c.	SN	Projektowany art. 1143 ⁵ k.p.c. zakłada, że w przypadkach, o których mowa w art. 10 ust. 2 rozporządzenia nr 655/2014, sąd z urzędu będzie stwierdzał upadek zabezpieczenia. Należy jednak podkreślić, że w powołanym przepisie rozporządzenia nr 655/2014 mowa jest o uchyleniu nakazu, bądź stwierdzeniu (dokonaniu) jego wygaśnięcia. Wydaje się tym samym, że prawodawca unijny pozostawia ustawodawcy krajowemu wybór sposobu usunięcia nakazu zabezpieczenia z obrotu, a w szczególności określenie, czy dla wystąpienia skutku w tym zakresie konieczne jest konstytutywne orzeczenie sądu. W tym kontekście odwołanie do instytucji upadku zabezpieczenia w projektowanym kształcie może	Uwaga została omówiona i wyjaśniona na konferencji uzgodnieniowej. Przedstawiciel SN przyjął wyjaśnienie. Ustalono, że uzasadnienie do projektu w części dot. projektowanego art. 1144 ⁵ k.p.c. zostanie odpowiednio uzupełnione.

			wywołać wątpliwość. W polskiej procedurze cywilnej upadek zabezpieczenia następuje z mocy prawa, a postanowienie stwierdzające taki upadek ma charakter deklaracyjny. W tym kontekście należałoby rozważyć wprowadzenie przepisu materialnoprawnego, przewidującego upadek zabezpieczenia w sytuacji objętej hipotezą art. 10 ust. 2 rozporządzenia nr 655/2014. Należy ponadto zwrócić uwagę, że w sytuacji opisanej w art. 10 ust. 2 zd. 3 ww. rozporządzenia, sąd zobligowany będzie do uchylenia nakazu. Zatem rozważenia wymaga zasadność zróżnicowania trybu usuwania z obrotu nakazów zabezpieczenia na rachunku bankowym w zależności od tego, czy skutek takiego usunięcia ma nastąpić w kraju, czy poza jego granicami.	
3.	Art. 1 - dot. art. 1144 ⁶ k.p.c.	SA Łódź	W nowo projektowanym art. 1144 ⁶ k. p. c. brak jest podstawy prawnej do zwrotu bankom kosztów związanych z udzielaniem informacji o rachunkach bankowych dłużników. Niezasadne jest bowiem, aby polskie banki nieodpłatnie udzielały zagranicznym podmiotom takich informacji. Takie rozwiązanie prowadziłoby do rażącej dysproporcji między kosztami ponoszonymi przez polskie podmioty w toku krajowego postępowania zabezpieczającego a kosztami ponoszonymi przez podmioty zagraniczne zabezpieczające wiarytelności na rachunku bankowym prowadzonym w Polsce. Należy zatem przewidzieć odpłatność za udzielanie informacji w kwocie, która w pełni pokryje koszty związane z taką czynnością.	Należy wyjaśnić, że projektowany art. 1144 ⁶ k.p.c. wprost przewiduje, że za udzielanie informacji będzie pobierana opłata (dotyczy to zarówno wniosków o udzielenie informacji pochodzących od sądów polskich, jak i od sądów zagranicznych – por. § 4 tego artykułu) i że wysokość tej opłaty powinna uwzględniać koszty związane z pozyskaniem takiej informacji (por. § 5 tego artykułu, który dla pełnej jasności został jeszcze uzupełniony w związku z uwagą RCL). Nie ma więc potrzeby dalszego doprecyzowania przedmiotowej regulacji.
4.	Art. 1 - dot. art. 1144 ⁶ k.p.c.	ZBP	<p>a) Z nowo projektowanego przepisu wynika, że Minister Sprawiedliwości będzie uzyskiwał informacje bezpośrednio z centralnej informacji o rachunkach. Zatem niezbędne jest wprowadzenie w Prawie bankowym regulacji określającej tryb udostępniania przez centralną informację o rachunkach, na wniosek Ministra Sprawiedliwości, informacji niezbędnych do wykonania zadań organu ds. informacji.</p> <p>b) Zakres informacji udostępnianych Ministrowi Sprawiedliwości przez centralną informację został wskazany w sposób niedookreślony poprzez odwołanie się do informacji niezbędnych do wykonywania zadań organu ds. informacji. Tymczasem art. 92ba Prawa bankowego w sposób enumeracyjny określa zakres informacji udostępnianych przez centralną informację. W związku z tym sytuacji, w której informacje pozyskiwane przez Ministra Sprawiedliwości w trybie art. 1144⁶ k.p.c. miałyby obejmować szerszy zakres danych niż informacje udostępniane na podstawie art. 92ba Prawa bankowego, należałoby wprowadzić przepis wskazujący na odrębny zakres informacji przekazanej przez centralną informację w</p>	<p>Ad a) Uwaga została co do zasady uwzględniona – projektowane zmiany w ustawie – Prawo bankowe (oraz w ustawie o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych) zostały odpowiednio uzupełnione (MS będzie uprawniony do uzyskiwania z Centralnej informacji tzw. zbiorczej informacji o rachunkach).</p> <p>Ad b) Uwaga została co do zasady uwzględniona – dodatkowe zmiany zaproponowane do ustawy – Prawo bankowe (oraz do ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych) wskazują, że MS będzie uprawniony do uzyskiwania z Centralnej informacji tzw. zbiorczej informacji o rachunkach, przy czym informacja ta będzie mogła dotyczyć także posiadaczy rachunków nie będących osobami fizycznymi.</p>

			<p>oparciu o wniosek Ministra Sprawiedliwości działającego jako organ ds. informacji.</p> <p>c) Zakres regulacji projektu odnosi się wyłącznie do zabezpieczenia wiarytelności na rachunkach bankowych, z pominięciem rachunków prowadzonych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. W związku z tym zakres informacji udzielanych Ministrowi Sprawiedliwości przez centralną informację powinien ulec zawężeniu w stosunku do zakresu informacji udostępnianych zgodnie z art. 92ba Prawa bankowego.</p>	<p>Ad c) W związku z uwzględnieniem uwagi, o której mowa w pkt I.1 (rachunki prowadzone przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo - kredytowe są objęte zakresem projektowanej regulacji, co będzie wprost wynikać z projektowanych przepisów), uwaga stała się bezprzedmiotowa.</p>
5.	Art. 1 - dot. art. 1144⁶ k.p.c.	KIR	<p>Wątpliwości może budzić projektowany przepis art. 1144⁶ k.p.c., który wskazuje na informacje o rachunkach niezbędne do wykonywania zadań organu ds. informacji. Przepis ten nie określa szczegółowego katalogu tych informacji. Jeżeli z centralnej informacji miałyby być pozyskiwane informacje o rachunkach bankowych w innym zakresie, niż to wynika z przepisu art. 92ba ust. 1 Prawa bankowego, określającego zakres informacji obejmowanych zbiorczą inflacją, należałoby, zdaniem KIR, dodać w Prawie bankowym przepis wskazujący na odmienny zakres zbiorczej informacji sporządzanej na wniosek Ministra Sprawiedliwości.</p> <p>Na konferencji uzgodnieniowej KIR dodatkowo wskazał, że tzw. zbiorcza informacja, o której mowa w art. 92ba Prawa bankowego, może w obecnym stanie prawnym dotyczyć tylko posiadaczy rachunków będących osobami fizycznymi. Gdyby informacja uzyskiwana przez MS miała dotyczyć także posiadaczy nie będących osobami fizycznymi, to konieczna byłaby dodatkowa zmiana w Prawie bankowym.</p>	<p>Uwaga co do zasady została uwzględniona – por. odniesienie się do uwagi II. 4. b) powyżej.</p>
6.	Art. 1 - dot. art. 1144⁹ k.p.c.	SN	<p>Pewne wątpliwości może wywołać użycie w projektowanym art. 1144⁹ k.p.c. pojęcia „bank” bez odwołania się do definicji zawartej w rozporządzeniu nr 655/2014. Rachunki bankowe mogą bowiem prowadzić także spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, a w przepisach kodeksu postępowania cywilnego pojęciu „bank” nadaje się znacznie węższe znaczenie niż w ww. rozporządzeniu. Należy w związku z tym rozważyć wprowadzenie do projektu ustawy odesłania do odpowiedniego stosowania projektowanego art. 1144⁹ k.p.c. do innych podmiotów prowadzących rachunki bankowe (wzorem np. odwołania zawartego w art. 893⁴ k.p.c.).</p>	<p>Uwaga została co do zasady uwzględniona, z tym, że w nieco inny sposób (poprzez dodanie przepisu – § 2 w projektowanym art. 1144³ k.p.c. – odsyłającego do definicji rachunku bankowego i banku przyjętych w rozporządzeniu).</p>
7.	Art. 1 - dot. art. 1153^{22a}	SN	<p>Uwaga jak do dodawanego w art. 1 projektu art. 1144⁹ k.p.c.</p>	<p>Uwaga została co do zasady uwzględniona – por. odniesienie się do uwagi II. 6. powyżej.</p>
8.	Art. 2 - dot. art. 2 i 8 u.k.s.ie.	PGSP	<p>W art. 2 projektowanej ustawie należałoby zmienić strukturę poszczególnych przepisów zmieniających, ponieważ przepisy dotyczące zmiany różnych ustępów w jednym artykule powinny być zamieszczone w tej samej jednostce redakcyjnej, czyli np. zmiany</p>	<p>Uwaga została uwzględniona.</p>

			ust. 3 pkt 1 i ust. 2 w art. 3 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji powinny być zamieszczone w jednym punkcie zamiast w dwóch odrębnych punktach. Analogicznie należałoby potraktować zmiany poszczególnych ustępów w art. 8.	
9.	Art. 3	KIR	<p>W ocenie KIR, mając na uwadze, że uprawnienie do uzyskania informacji przez podmioty wskazane w art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. a-h, k-l, p, s, t oraz v ustawy - Prawo bankowe, statutowane jest przepisem art. 105b tej ustawy, analogiczna regulacja statuująca uprawnienie do uzyskania zbiorczej informacji przez Ministra Sprawiedliwości działającego w charakterze organu ds. informacji, powinna zostać dodana w ustawie - Prawo bankowe.</p> <p>Z projektu ustawy i jej uzasadnienia wynika, że w przypadku Ministra Sprawiedliwości działającego w charakterze organu ds. informacji, zbiorcza informacja miałaby być pozyskiwana bezpośrednio z centralnej informacji, a nie za pośrednictwem banku. Jednocześnie, wprowadzana regulacja ma dotyczyć zabezpieczenia wiarygodności tylko na rachunku bankowym, nie dotyczy ona zatem zabezpieczenia na rachunku prowadzonym w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej. Zatem, zakres informacji, do uzyskania których miałby być uprawniony Minister Sprawiedliwości działający w charakterze organu ds. informacji, byłby węższy w stosunku do informacji objętych zbiorczą informacją zgodnie z art. 92ba ust. 1 Prawa bankowego.</p> <p>Zdaniem KIR zasadnym byłoby zatem dodanie w ustawie Prawo bankowe przepisu art. 105b, wzorowanego na przepisie art. 105b, w następującym brzmieniu:</p> <p><i>Art. 105ba. Podmiot, o którym mowa w art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. ła, w granicach uprawnień wynikających z tego przepisu, jest uprawniony do uzyskania zbiorczej informacji, o której mowa w art. 92ba ust. 1, w zakresie dotyczącym wyłącznie rachunków bankowych, bezpośrednio w centralnej informacji, o której mowa w art. 92bb.</i></p>	Uwaga (za wyjątkiem tej jej części, która zdezaktualizowała się ze względu na fakt, że – jak wyjaśniono wyżej – rachunki prowadzone przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo - kredytowe są objęte zakresem projektowanej regulacji, co będzie wprost wynikać z projektowanych przepisów) co do zasady została uwzględniona – projektowane zmiany w ustawie – Prawo bankowe (oraz w ustawie o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych) zostały odpowiednio uzupełnione.
10.	Art. 3 - dot. art. 105 Pr. bankowego	ZBP	Wątpliwości budzi zakres przedmiotowy projektowanej regulacji art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. ła Prawa bankowego – uwaga ściśle powiązana z uwagami do dodawanego w art. 1 projektu art. 1144 ⁶ k. p. c.	Uwaga została co do zasady uwzględniona – por. odniesienie się do uwag II.4 powyżej.
III. Uwagi do OSR				
1.		KSKOK	W przypadku przyjęcia, że nowo projektowana ustawa obejmuje także rachunki prowadzone w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, uzupełnienia wymagać będzie OSR w części dotyczącej podmiotów, na które oddziałuje projekt.	Uwaga została uwzględniona – OSR został odpowiednio uzupełniony.



Warszawa, 10 listopada 2016 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

KPRM



DPUE.920.1079.2016 / 12/mn

RWP - 91204 - 2016

dot.: RM-10-140-16 z 7.11.2016 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia


o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem


z up. Ministra
Spraw Zagranicznych
Renata Szczep
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:
Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

w sprawie wysokości i sposobu uiszczania opłaty za udzielenie informacji o rachunku bankowym dłużnika

Na podstawie art. 1144⁶ § 5 ustawy 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822 i 1823) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wysokość i sposób uiszczania opłaty za udzielenie przez Ministra Sprawiedliwości, działającego jako organ ds. informacji w rozumieniu rozporządzenia nr 655/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, s. 59), informacji o rachunku bankowym dłużnika.

§ 2. Wysokość opłaty za udzielenie przez Ministra Sprawiedliwości informacji o rachunku bankowym dłużnika wynosi 50 złotych.

§ 3. 1. Opłatę, o której mowa w § 2, uiszcza się w formie bezgotówkowej na rachunek bieżący dochodów Ministerstwa Sprawiedliwości.

2. Numer rachunku bieżącego, o którym mowa w ust. 1, Ministerstwo Sprawiedliwości nieodpłatnie udostępnia i aktualizuje na swojej stronie internetowej pod adresem www.ms.gov.pl.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 18 stycznia 2017 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

1. Przedmiotowe rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji ustawowej, przewidzianej w projektowanym art. 1144⁶ § 5 k.p.c., zawartym w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UC-57) i reguluje:
 - wysokość opłaty za udzielenie przez Ministra Sprawiedliwości, działającego jako organ ds. informacji w rozumieniu rozporządzenia nr 655/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, s. 59), informacji o rachunku bankowym dłużnika,
 - sposób uiszczenia tej opłaty.
2. Zgodnie z ww. delegacją ustawową, opłata za udzielenie przez Ministra Sprawiedliwości informacji o rachunku bankowym dłużnika ma być opłatą ryczałtową, a przy określaniu jej wysokości należy mieć na względzie potrzebę zapewnienia efektywnego wykonywania wniosków o udzielenie informacji oraz wysokość kosztów związanych z pozyskaniem i przekazaniem informacji: opłata powinna zapewnić pokrycie kosztów niezbędnych do pozyskania i przekazania informacji.

Mając na względzie ww. wytyczne, proponuje się, aby wysokość opłaty ustalić na uśrednionym poziomie 50 zł. Przy kalkulacji tej kwoty wzięto pod uwagę, że pozyskanie i przekazanie informacji w pojedynczej sprawie przeciętnie łączyć się będzie z kosztami po stronie Ministra Sprawiedliwości obejmującymi:

- opłatę na rzecz Centralnej informacji o rachunkach, z której będzie pozyskiwana informacja,
- koszty osobowe związane z pozyskaniem i przekazaniem informacji, w szczególności związane z przygotowaniem zapytania do Centralnej informacji oraz przygotowaniem odpowiedzi dla wnioskodawcy na podstawie informacji uzyskanej z Centralnej informacji (zakłada się, że czynności takie będą wykonywane przez pracownika zatrudnionego na niesamodzielnym stanowisku w służbie cywilnej i będą zajmować łącznie ok. 50–60 min.),
- koszty przesłania informacji do wnioskodawcy – opłaty za usługi pocztowe.

Bliższa kalkulacja opisanych wyżej rodzajów kosztów została przedstawiona w Ocenie Skutków Regulacji.

Należy nadto pamiętać, że Ministerstwo Sprawiedliwości poniesie również koszty rocznej opłaty abonamentowej za korzystanie z Centralnej informacji o rachunkach (500 zł) oraz opłaty za dwuletni certyfikat niekwalifikowany niezbędny do komunikowania się z Centralną informacją (300 zł), niezależnie od liczby obsługiwanych wniosków o udzielenie informacji o rachunkach bankowych dłużnika. Nie znając jednak nawet w przybliżeniu liczby wniosków, tych „stałych” kosztów nie da się w prosty sposób przełożyć na opłatę za pojedynczy wniosek.

3. Przy określaniu sposobu uiszczania opłaty za udzielenie informacji należy mieć natomiast na względzie przede wszystkim potrzebę zapewnienia efektywnego wykonywania wniosków o udzielenie informacji. W tym kontekście trzeba mieć też na uwadze, że zgodnie z ww. projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (projektowany art. 1144⁶ § 3 k.p.c.) podjęcie przez Ministra Sprawiedliwości czynności w celu pozyskania informacji uzależnione jest od uprzedniego uiszczenia opłaty.

Proponuje się więc, aby opłata była uiszczana w formie bezgotówkowej na rachunek bieżący Ministerstwa Sprawiedliwości, którego numer będzie dostępny na stronie internetowej urzędu. Taki sposób uiszczania opłaty wydaje się najbardziej dogodny dla potencjalnych wnioskodawców, którymi – zgodnie z ww. rozporządzeniem unijnym – mogą być wyłącznie sądy (można przy tym oczekiwać, że będą to przede wszystkim sądy z innych państw członkowskich UE).

4. Proponowana data wejścia w życie rozporządzenia jest skorelowana z przewidywaną datą wejścia w życie projektowanej ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, a także datą, od której będzie stosowane ww. rozporządzenie unijne nr 655/2014.